

1. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2025/1476
Toplantı Tarihi/Sayısı : 29.12.2025/60
Karar Numarası : 2025/939
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuran hakkında sınır dışı kararı alınması nedeniyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne (KKTC) giremediği iddiasına ve KKTC'ye girişine izin verilmesi talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran, uzun süredir KKTC'de yasal çalışma izinleriyle ikamet ettiğini, burada resmi bir evlilik yaptığını, 6 aylık hamile olan eşinin KKTC vatandaşı olduğunu, Türkiye'ye gelemediğini ve sağlık durumu nedeniyle doğumun KKTC'de gerçekleşeceğini, KKTC'de kaldığı süre zarfında tüm işlemlerinin yasal olarak yürütüldüğünü, Türkiye'de veya KKTC'de hiçbir adli sicil kaydının bulunmadığını ancak KKTC Çalışma Dairesinden kaynaklı idari bir hata sonucunda bir günlük süreyle kaçak durumuna düşürüldüğü gerekçesiyle hakkında sınır dışı kararı alındığını, evinin, aracının, ikametinin, eşyalarının, eşinin ve doğmamış çocuğunun KKTC'de olduğunu iddia etmekte ve KKTC'ye yeniden girişine izin verilmesini talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

3. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesinde "(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.” hükmü yer almaktadır.

4.6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9’uncu maddesinde “(1) Kurumun görevleri şunlardır: (...) f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...) i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. (...)” hükmü yer almaktadır.

5. Mezkûr Kanun’un “Başvurular” başlıklı 17’nci maddesinde “(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...) (8) 9 uncu maddenin birinci fıkrasının (i) bendi kapsamında yapılan başvurular hakkında da bu madde hükümleri uygulanır. (9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.” hükmü yer almaktadır.

6. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Ön incelemenin yapılması” başlıklı 48’inci maddesinde “(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, (...) yönlerinden incelenir.” hükmü yer almaktadır.

7. Mezkûr Yönetmelik’in “Ön inceleme üzerine verilecek kararlar” başlıklı 49’uncu maddesinde “(1) Başvurunun, 48 inci maddede yer alan şartlardan herhangi birini taşımaması hâlinde incelenemezlik kararı verilir.” hükmü yer almaktadır.

8. Yine mezkûr Yönetmelik’in “İncelenemezlik kararı” başlıklı 66’ncı maddesinde “(1) Kurum ön inceleme aşamasında; Kurumun görev alanına girmeyen yasama ve yargı yetkilerinin kullanılmasına ilişkin işlemler ile Hâkimler ve Savcılar Kurulu kararları ve Anayasanın yargı denetimi dışında bıraktığı işlemlere yönelik olan, Kurumda incelenmekte ve araştırılmakta olan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, Kurum tarafından daha önce sonuçlandırılan bir başvuruyla sebepleri, konusu ve tarafları aynı olan, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olan, belli bir konuyu içermeyen, Kanuna göre başvuruda bulunması gereken bilgiler yer almayan, ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar görmeyen başvurulara ilişkin incelenemezlik kararı verir.” hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. 6701 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

11. Başvuru, başvuran hakkında sınır dışı kararı alınması nedeniyle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne (KKTC) giremediği iddiası ile KKTC'ye girişine izin verilmesi talebine ilişkindir.

12. Mülkilik ilkesi, bir devletin kendi ülkesinin sınırları içinde bulunan kişi, eşya ve olaylar üzerinde yetki sahibi olmasını ifade eder. Bu kapsamda; bir devlete kimin gireceği, kalacağı veya çıkarılacağı egemenlik yetkisi dahilinde olup sınır dışı kararı da bu yetkinin bir uygulama biçimidir. KKTC, fiilen kendi sınırları ve yönetim yapısıyla egemenlik haklarını kullanmaktadır. Bu çerçevede; kendi topraklarına kimin giriş yapabileceğini veya kimlerin sınır dışı edileceğini kendi iç hukukuna göre düzenleme yetkisine sahiptir. Ayrıca, ilgili kişinin ülkeye alınmaması ya da sınır dışı edilmesi, KKTC'nin kamu düzeni, güvenlik veya göç politikası doğrultusunda verdiği idari bir karardır ve bu karar, mülkilik ilkesi çerçevesinde, devletin egemen yetkisi kullanılarak verilmiş bir idari işlem niteliğinde olduğundan başka bir devletin veya kurumun doğrudan müdahale edebileceği bir alan değildir. (Anayasa Mahkemesi, *Amana Jolyn Krause ve Diğerleri*, B. No: 2019/40761, 15/2/2024 , Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, *M.N. ve Diğerleri*, B. No: 3599/18, 5/5/2020)

13. Başvuranın iddia ve talebi yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte değerlendirildiğinde; başvuranın hakkında sınır dışı kararı alınması nedeniyle KKTC'ye giremediği iddiasının mülkilik ilkesi kapsamında değerlendirildiği, bu ilkeye göre her egemen devletin kendi ülke sınırları içinde kimin bulunacağına, hangi kişilerin ülkeye girişine veya kalışına izin verileceğine tek taraflı olarak karar verme yetkisine sahip olduğu, yetkinin devletin iç hukuk düzeni çerçevesinde kullanıldığı ve dış müdahaleye kapalı olduğu, dolayısıyla sınır dışı etme kararının egemenlik hakkının doğal bir sonucu olarak iç hukuk çerçevesinde ve mülkilik ilkesi doğrultusunda verildiği, bu doğrultuda başvurunun mezkûr Yönetmelik'in 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi gereği Kurumun görev alanına girmediği, inceleme şartlarını taşımadığı ve Yönetmelik'in 66'ncı maddesi uyarınca hakkında incelenemezlik kararı verilmesi gereken başvurular arasında yer aldığı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun İNCELENEMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

29/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Evren BAŞAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Fatma ÇINAR
Üye

e-imzalıdır

Av. Melahat DEMİR
Üye

e-imzalıdır

Tayyip UÇAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>